

Posudek oponenta rigorózní práce

Název: Trestněprávní odpovědnost v ochraně životního prostředí

Autorka: Barbora Novotná

Vedoucí: doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

Datum odevzdání: prosinec 2015

Právní úprava trestněprávní odpovědnosti je v českém právním řádu zakotvena v podstatě od počátku moderní právní úpravy ochrany životního prostředí. Současně se jedná o právní úpravu, která prošla zásadními změnami, ať již ve specifické oblasti, kterou je vývoj skutkových podstat jednotlivých trestných činů, nebo v rámci obecného trendu úpravy podmínek trestněprávní odpovědnosti, zejména při zavedení odpovědnosti právnických osob. Současně se jedná o oblast právní odpovědnosti, která je v praxi uplatňována v relativně omezeném rozsahu a důvody takového stavu lze spatřovat spíše v nedostatecích stávající právní úpravy spíše než ve skutečnosti, že by nedocházelo k páčání trestné činnosti. Ze všech právě uvedených důvodů lze volbu tématu posuzované práce jenom přivítat a považují jej za zcela aktuální.

Zaměření posuzované práce je poměrně rozsáhlé. Autorka se zabývá nejenom trestněprávní odpovědností, ale představuje v určité základní míře všechny druhy odpovědnosti uplatňované při ochraně životního prostředí a vymezuje tak postavení trestněprávní odpovědnosti v systému ekologicko-právní odpovědnosti jako celku (2. kapitola). Autorka se ovšem mylí, pokud charakterizuje odpovědnost právnických osob a podnikajících fyzických osob jako absolutní objektivní odpovědnost (str. 20, str. 84) – viz např. § 125l odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách.

Samotné téma trestněprávní odpovědnosti je pak uvozeno exkurzem do mezinárodního a evropského unijního práva, které je v určité míře inspiračním zdrojem platné vnitrostátní právní úpravy (3. kapitola) a nastíněním vývoje českého, respektive československého trestního práva od roku 1950 (kapitola 4.1). Všechny výše uvedené části práce jsou zpracovány přehledným a srozumitelným způsobem. Současně však nepřinášejí v zásadě nic nového a pouze rekapituluji známé skutečnosti. Jádrem práce jsou pak zbývající část 4. kapitoly, věnovaná rozboru jednotlivých skutkových podstat trestných činů zakotvených v hlavě VIII. trestního zákoníku, 5. kapitola, věnovaná rozboru trestní odpovědnosti právnických osob a jejím specifikům ve vztahu k trestným činům proti životnímu prostředí (6. kapitola). Práci pak uzavírá náhled do francouzské právní úpravy s tím, že autorka v této úpravě našla některé podněty pro českou právní úpravu *de lege ferenda*. V obou částech (odpovědnost FO i PO) postrádám hlubší rozbor vztahů mezi trestněprávní a správní odpovědností. Autorka sice na některých místech naznačuje určité problémy (např. str. 51 – výše peněžitého trestu, str. 84 – nedostatky správního procesu), ale blíže je nerozebírá. Nevyužitým tématem rovněž zůstalo srovnání skutkových podstat trestných činů a souvisejících správních deliktů. Jedním

z klíčových problémů současné právní úpravy zcela jistě zůstává překrývání jejich skutkových podstat.

Z posuzované práce je evidentní, že byla zpracována primárně jako práce diplomová. Práce svým rozsahem (120 stran textu) odpovídá požadavkům kladeným na rigorózní práce. Z obsahového hlediska je jistým pozitivem práce komplexnost tématu, která autorce umožnila předložit ucelený přehled právní úpravy. Z této komplexnosti pak na druhé straně plyne nedostatek v podobě popisnosti textu, kdy rozsah rigorózní (a už vůbec ne diplomové) práce neumožňuje skutečně podrobný rozbor všech aspektů dané problematiky. Celkově tedy předloženou práci Barbory Novotné hodnotím jako vyhovující stanoveným požadavkům a **doporučuji ji** k ústní obhajobě. V jejím rámci by se měla věnovat následujícím problémům:

1. Porovnáním jedné z následujících základních skutkových podstat (§ 298 odst. 1, § 299 odst. 1 nebo § 301 TZ) a souvisejících skutkových podstat správních deliktů demonstrovat rozdíly v podmínkách vzniku trestní a správní odpovědnosti.
2. Jaký je aktuální vývoj právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob? Zhodnoťte jeho význam pro oblast ochrany životního prostředí.

V Praze dne 24. března 2016

JUDr. Michal Sobotka, Ph.D.
oponent r.p.